

"Paguem un dinar als vellets, a veure si palmen d'una vegada!"

La Institució de les Lletres Catalanes homenatja sis autors que celebren 80 i 90 anys

Jordi Nopca

🕒 2 min

3 🗨️ 📌 🔗

Sèniors literaris al Palau Robert PERE VIRGILI

BARCELONA A mesura que es van sumant anys es perd la salut i es guanyen problemes. "Quan ja era molt gran, Ingmar Bergman comptava quantes xacres tenia aquell dia, i si passava de les vuit, no es llevava", recordava aquest dimarts Dolors Oller, assagista i excatedràtica de teoria de la literatura.

L'acompanyaven cinc autors més, tots ells homenatjats per la Institució de les Lletres Catalanes en la "primera trobada informal de sèniors literaris", segons deia la seva directora, Izaskun Arretxe. "Entre tots sumen gairebé 500 anys –afegia–, però el que els fa importants és la seva contribució a la literatura catalana". Cinc d'ells han celebrat o celebraran els 80 anys aquest 2022 –Margarita Ballester, Narcís Comadira, Josep Espunyes, Carles-Jordi Guardiola i Dolors Oller–; el sisè en farà 90 a l'agost, Joaquim Carbó. Ha estat el més veterà d'aquesta colla involuntària –alguns s'acabaven de conèixer, i pocs s'havien llegit entre ells– l'encarregat de bufar les espelmes al final del dinar al restaurant Roig Robí de Barcelona. Hi han abundat les queixes sobre l'estat precari del català, el poc interès pels clàssics i la manca d'unes institucions amb capacitat executiva i transformadora real. "Paguem un dinar als vellets, a veure si palmen d'una vegada!", exclamava Carbó, rialler, per mirar de treure ferro a l'assumpte. De tant en tant, la ironia treia el cap entre el diagnòstic dramàtic del present i del futur. "Tenia un oncle que deia: «Quan em mori, merda pels vius»", exclamava Comadira, empetitint els ulls.

Petit però eixerit

"Som un país petit, però ric i eixerit", assegurava Espunyes, poques hores després de saber que havia estat condecorat amb la Creu de Sant Jordi. "Quan vaig arribar a Barcelona als 20 anys des de Peramola [Alt Urgell] només havia estudiat en castellà. Va ser llavors que em vaig adonar del genocidi cultural", explicava. Espunyes ha publicat poesia, narrativa, assajos històrics i antropològics i volums com *1000 dites ponentines* (Edicions de 1984, 2021).

"Tots vam fer immersió, per força, en castellà –deia Comadira–. En el meu cas, anava d'excursió amb els escoltes i llegíem Joan Maragall

amb admiració. No estudiàvem català, però en sabíem més que ara" Al

amb admiració. NO estudiàvem català, però en sabem més que ara . Al gener, Comadira va publicar el llibre de poemes *Els moviments humans* (Edicions 62).

Carles-Jordi Guardiola, a més de dirigir La Magrana entre 1975 i 2001, ha estudiat Carles Riba i ha publicat diversos volums sobre el literat. "D'iniciatives no n'han faltat, aquestes dècades, però en general som un país desconjuntat", deia. "A Catalunya, sempre que surt algú bo aixequem un mur al seu voltant", afegia Dolors Oller.

Completava el grup Margarita Ballester , que el 2018 va reunir els seus tres llibres de poemes, *Després de la pluja* (Cafè Central/Eumo). "Tinc alguna cosa començada, però ara mateix no escric", deia. Havien faltat al compromís, per motius de salut, la filòloga i bibliotecària Joana Escobedo (Barcelona, 1942) i el poeta i traductor Salvador Oliva (Banyoles, 1942).

Cap d'ells, però, és el degà actual de la literatura catalana: els superen Josep Vallverdú , que l'any vinent farà 100 anys, i Teresa Juvé, que va celebrar el centenari publicant *La ruta de la mort* (Meteora, 2021). Juvé va fer 101 anys el 7 de febrer, i encara escriu.